

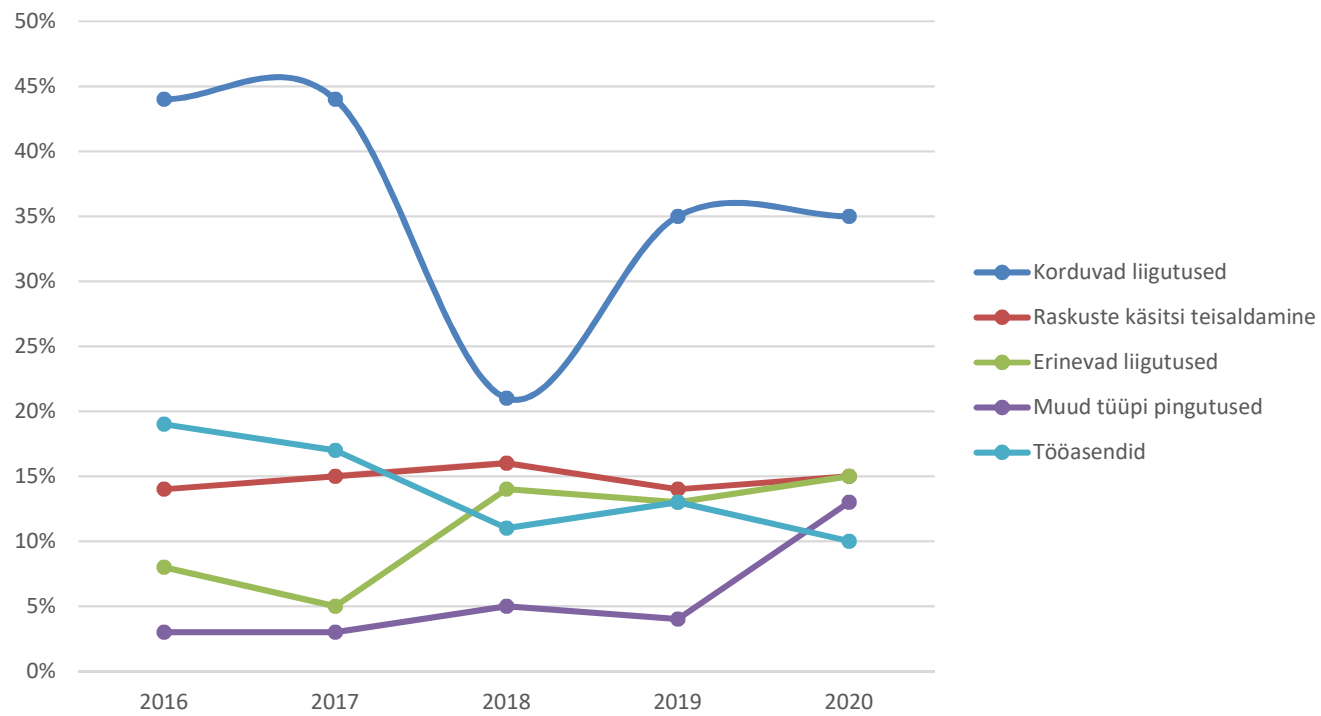
TÖÖINSPEKTSIOON

Korduvliigutused-sundasendid, kas probleem või torm veeklaasis?

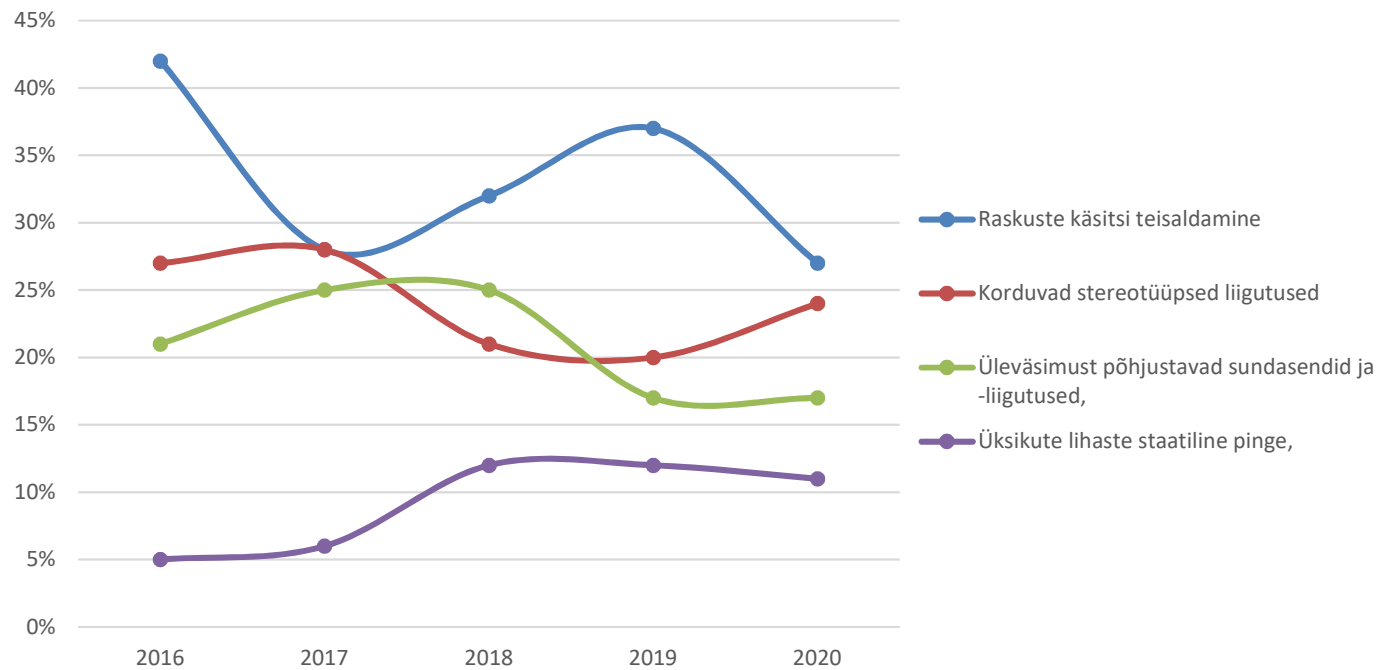
Silja Soon

Piret Kaljula

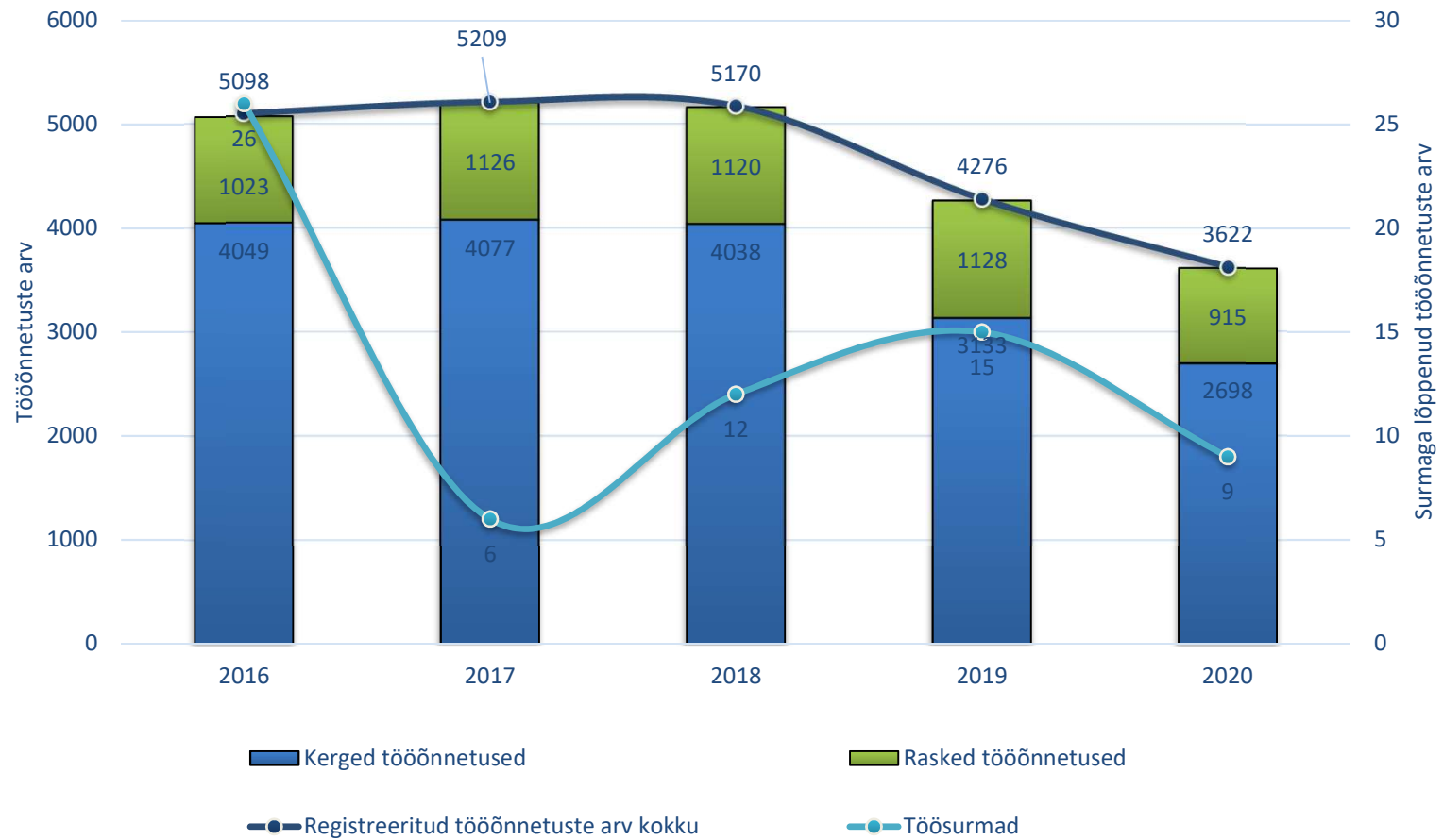
Töoga seotud haigused- kutsehaigused

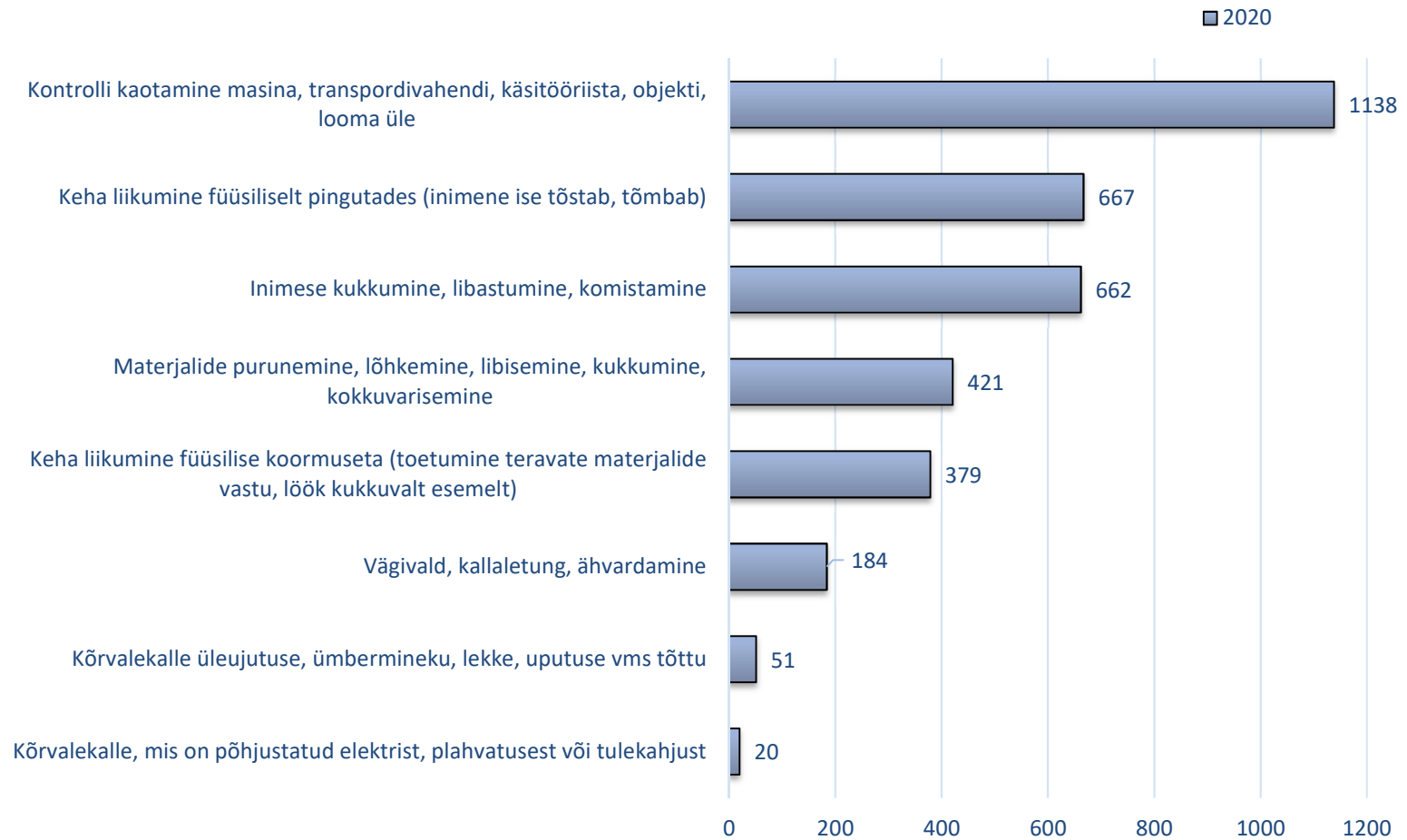
Töoga seotud haigused - TPH

Tööõnnetused

Tööõnnetused

Juhtum 1 - kutsehaigus

- Ettevõte – pagari- ja kondiitritoodete tootmine ja realiseerimine
- Töötajate arv 62
- Kutsehaigusi 4
- TPH 4
- Tööõnnetusi 12
- **32% töötajatest on saanud töötamisel tervisekahjustuse!**

Juhtum 1

- Kutsehaiguse diagnoos: november 2020
- Amet - kondiiter
- Töökeskkonna ohutegurid:
 - Füüsiline töö
 - Koormus kätele
 - Korduvad jõu rakendamist nõudvad liigutused
- Haiguse väljakujunemise periood
 - 26 aastat
- Tööülesandeid täidetakse püstijalu
 - taigna valmistamine
 - vahustamine
 - rullimine
 - kaalumine
 - toodete viimistlemine ja kaunistamine

Juhtum 1

- Töötingimused kohapeal:
 - Töölaud ei ole reguleeritav, töövahendid (vispel – 2-3 kg), laos raskemad tooted (tooraine) madalatel riiulitel, kergemad asuvad kõrgemal
 - Tööd on paljuski mehhaniseeritud, kuid on ka käsitsitööd (kookide, tortide kokkupanek ja kaunistamine)
 - Tööpäev 12 tundi (lõuna 30 minutit, puhkepaus iga 2 tunni järel 10 minutit)
 - Tööajatabelid – töövahetuse pikkused 13,5 – **19,5** tundi
 - Tööpäevas üks paus – kokku 20 minutit

Juhtum 1

- Riskianalüüs (teenuseosutaja):
 - 2005:
 - Töökoormus mõõdukas
 - Psühhosotsiaalne risk kõrge
 - Raskuste teisaldamine – II riskitase
 - Riskianalüüsi tegija märgib – töötajate teadmised ergonoomilistest töövõtetest, tervishoiust puudulikud
 - 2010:
 - Töötajate hinnangul nende töö füüsiliselt raske
 - RKT – III riskitase
 - Sundasendid ja korduvliigutused on sagedased
 - Psühhosotsiaalne ohutegur – III (ületunnid, öötöö)

Juhtum 1 – kokkvõtlikud järeldused – miks?

- 26 aastat mõjus töötajale pikaajaline mõõdukas koormus kätele ja õlavöötmele
- Meetmed tööprotsesside kergendamiseks on olnud ühesuunalised, ei ole vähendanud peamist probleemi:
 - töötamine seistes
 - töötamine sundasendites
 - pidev mõõdukas koormus
- Töötaja ei olnud kursis riskianalüüsi tulemustega, kuid tundis end töö juures survestatuna (omakorda negatiivne mõju)

Juhtum 1 – kokkvõtlikud järeldused - miks

- Tervisekontroll?
 - Viimane toimus 2004
 - Rohkem tervisekontrole töötajale toimunud ei ole
 - Tervisekontrolli eesmärk?
- Tööd on võimaldatud teha pidevate ületundidega, töötajad ei ole saanud puhkeaega kasutada
- Aga töötaja vastutus?

Juhtum 1 – kuidas edasi?

- Töötervishoiu ja tööohutuse eest vastutaja
- Töö- ja puhkeaja arvestus (puhkus taastab jõu)
- Töötajate täiendjuhendamine
- Töövõtete koolitus
- Koostöö töötervishoiuarstiga
- Tööprotsessi pidev täiustamine
- Riskide täiendav hindamine
- Massaažitool

Juhtum 2 - tööõnnetus

- Tööandja tegevusala - mujal liigitamata ehituspaigaldustööd
 - Töötajate arv 444
 - Tööõnnetusi 183
 - Kutsehaigusi 0
 - TPH 0
-
- 41% töötajatest on saanud töötamisel tervisekahjustuse!

Juhtum 2

- Lukksepp koristas tööpäeva lõppedes oma töökohta
 - Töötaja kummardas, haaras maast õhuvooliku ja tõstis selle liikumisteelt eest
 - Selja sirgeks ajamisel oli selg valulik ja kange
 - Liikumine oli võimalik, kuid selg päris sirgeks ei läinud, seljalihased olid pinges, õhtuks oli valu väga suur
 - Järgmisel päeval püüdis töötaja tööd jätkata, kuid ei saanud ja pöördus arsti poole
 - Arst väljastas haiguslehe ning esitas arsti teatise tööõnnetusest

Juhtum 2

- Tööandja uurimine:
 - Tegemist ei ole tööõnnetusega, sest:
 - Juhtumil pealtnägijaid ei olnud ja töötaja ei teavitanud kedagi juhtumist ei sel ega ka järgmisel päeval
 - Videosalvestiselt õnnetuse täpset kohta ei ole näha, kuid on näha, et järgmisel päeval on töötaja liikumine raskendatud
 - Seletus on võetud ainult kannatanult

Juhtum 2

- Tööinspektsiooni uurimine:
 - Kannatanu seletused tööandjale ja tööinspektsioonile ühtivad
 - Seletus kolleegilt – jah, kannatanu rääkis oma selja ära tõstmisest, järgmisel päeval oli probleem visuaalselt märgatav
 - Seletus otseselt juhilt
 - jah, kannatanu rääkis seljavalust ja sellest, et pöördub arsti poole
 - Vigastusele eelnes väga pingeline tööperiood (umbes 1 kuu) – saabumas olid projekti lõpp-tähtajad
 - Töötajaid oli vähe, töötempo oli suur, töötajad pidi olema mitme mehe eest väljas

Juhtum 2

- Tööinspektsiooni uurimine
 - Töötaja tööasend peamiselt kummargil põlvedest allapoole või põlvili, sest töötasapind ja töövahendid asuvad madalal
 - Tööandja riskianalüüs – sundasendid ja korduvad liigutused võivad põhjustada ülekoormushaigusi – riskitase III
 - Arsti selgitused Tööinspektsioonile – ülekoormusvigastused tekivad ka hetkel mitte suure koormuse rakendamisel – põhjuseks on korduvad luukoe, kõhrkoe ja pehmete kudede mikrotraumad

Juhtum 2 – kokkuvõtvad järeldused

- Tõendamist on leidnud tööperiood, mil töötempo oli liiga suur ning koormus töötajale ülemäärane
- Tööasend on pidevalt ebasoodne
- Riskianalüüs toob välja ülekoormustraumade tekkeohu
- On olemas seos töötaja tervisekahjustuse, töö korralduse ja töötaja töötingimuste vahel
- Tegemist on tööõnnetusega
- Tööandjal tuleb tühistada akt ning koostada tööõnnetuse raport

Juhtum 2 – kuidas edasi?

- Sisekontrolli parem toimimine
- Kavanda asjakohased abinõud vastavalt riskianalüüsis toodud ohtudele
- Vaata üle töö korraldus ja väldi pingelisi tööperioode
- Pingelise tööperioodi tekkimisel optimeeri tööjaotus või värba lisatööjõudu
- Võimalusel kasuta tööülesannete rotatsiooni
- Koostöö füsioterapeudiga ja vajalike lõõgastavate harjutuste õpetamine töötajatele (võimalda neid teha ka töö)

TÖÖINSPEKTSIOON

Aitäh!

Silja Soon

Piret Kaljula

silja.soon@ti.ee

Piret.kaljula@ti.ee